

MTÜ
Taimetohter

Kui tavapärased taimekaitselahendused aianduses ei toimi.

Mida teha, kui tooteid on vähe või neid polegi? – 2025 kogemus

TIIU ANNUK

AIANDUSE VISIOONIKONVERENTS

20.11.2025.A.

 KEVILI
Põllumeeste ühistu

Miks tavapärased lahendused enam sageli ei toimi?

Bioloogia on muutunud

- Soojemad, niiskemad suved → rohkem haigus- ja kahjuri populatsioone.
- Taimne materjal liigub palju → haigused liiguvad istikutega.

Regulatsioon on muutunud

- Osa vanu toimeaineid on kadunud või tugevalt piiratud.
- Uute ainete registreerimine on aeglane ja kallis – väike turg.

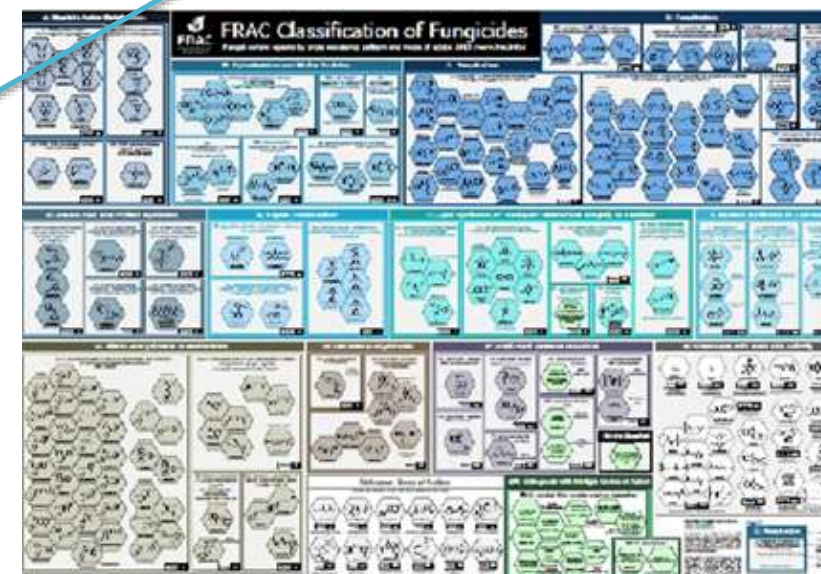
Toimemehhanismide valik on kitsas – **FRAC list**

- Fungitsiidides toetume paljuski **FRAC 7/11** ja mõnele partnerile.
- Insektitsiidides kannavad põhikoormust **IRAC 3A, 4A ja 28**.

Tulemus põllul

- On kohti, kus **skeem on paberil olemas**, aga bioloogia, ilm ja regulatsioon tähendavad, et **praktiliselt ei saa sama tulemust kätte**.

Täna vaatame, kus need augud tegelikult on – maasikas, vaarikas, kapsas ja kaalikas.

<https://www.frac.info/#open-tour>

Mis asi see FRAC on?

- **FRAC = Fungicide Resistance Action Committee**
- Jagab fungitsiidid **toimemehhanismi järgi gruppidesse** (koodid: 3, 7, 9, 11, 12, 17, M...).

Miks oluline:

- Kui kasutame kogu hooaja **sama FRAC-grupi** tooteid → **resistentsus**.
- Paberil töötab, põllul enam mitte.

Praktikule:

- FRAC-kood on etiketil – aitab aru saada, kas vahetad **päriselt gruppi** või ainult nime.

Resistentsuse vältimise abinõud

Fungitsiidis on 2 toimeainet: fluopüraam (SDHI ja FRAC kood 7), tebukonasool (DMI, FRAC kood 3).

Fungitsiidi Luna Experience 400 SC tuleb kasutada vastavalt soovitudele, st soovitatud haiguste vastu kindlaksmääratud pritsimisaegadel, kasutades registreeritud doose. Ärge kasutage vähem kui etiketil märgitud. Haigustõrjeprogrammides on soovitatav kasutada erineva toimemehhanismiga fungitsiide.

Tähelepanu !

Firma tagab kinnises tehasepakendis oleva preparaadi kvaliteedi ning toimeainete õige sisalduse. Firma ei vastuta erinevate tõrjetulemuste ja tekkinud kahjustuste eest, mille on põhjustanud vale kasutus ja faktorid, mida preparaadi registreerimisel ja kaubastamisel polnud võimalik ette näha.

® – registreeritud kaubamärk kuulub firmale Bayer CropScience AG

Milliste FRAC-gruppidega me täna mängime?

FRAC	Näited (meie toodetest)	Lühidalt
3	DMI-triasoolid (Candit, Topas/Trust, Cidely Top (triasooli komponent), difenokonasool, tebukonasool)	Süsteemsed, lai spekter, kõrge resistentsusrisk.
4	fosfonaadid (fosetüül-Al), Aliette	Süsteemne, tugev fookus fütoftoroosi ja teiste juurehaiguste profülaktikale.
7	SDHI-d (boskaliid, fluopüraam) nt Signum/Cobalt, Luna Experience, Luna Sensation	Väga tugevad, resistentsus võib tekkida kiiresti.
9	Tsüprodiniil (Switch/Society)	Spetsiifiline, pigem niisketes tingimustes tugev, hahkhallituse partner.
11	Strobiluriinid (asoksüstrobiin, püraklostrobiin, trifloksüstrobiin) Amistar, Signum/Cobalt, Luna Sensation, Candit'i Qol-komponent	Väga head profülaktikas, FRAC 11 surve all.
12	Fludioksoniil (Switch/Society)	Kontaktne, laiatoimeline partner.
17	Fenheksamiid (TELDOR)	Väärtuslik hahkhallituse toode rotatsioonis.
M	Kaptaan (nt M04 - SCAB 80 WG), vask	Kontaktne, mitme toimemehhanismiga, resistentsusrisk madal.
Bio	Prestop, LALSTOP, Serenade, Prestop Mix	Elus mikroorganismid, resistentsusrisk väike, toime sõltub tingimustest.

FRAC-rotatsioon = vahetame päriselt toimemehhanismi, mitte ainult kaubamärki.

Süsteemne? Kontaktne? Ooteaeg? Tööoode?

Süsteemne – imendub taime, liigub lehtedes/varres.

- Pluss: kaitseb ka uut kasvu, jõuab taime sisse.
- Miinus: **suurem resistentsusrisk**, vajab täpset kulunormi ja rotatsiooni.

Kontaktne – jääb lehe pinnale, ei liigu.

- Pluss: resistentsusrisk madalam, hea rotatsioonipartner.
- Miinus: uus kasv kaitseta, vihm peseb maha, vajab väga head kattuvust.

Ooteaeg – päevade arv viimasest pritsimisest kuni saagi koristuseni.

- Piirab, millega ja kui hilja võib pritsida.

Tööoode – aeg, millal võib töötaja põllule minna.

- Seob pritsimise ajastuse korje, rohimise, lõikusega.

IRAC – insektitsiidide toimetehhanismid

IRAC = Insecticide Resistance Action Committee

Jagab insektitsiidid **toimetehhanismi järgi IRAC-gruppidesse** (3A, 4A, 28, 29, 11A, 18B...).

Miks oluline:

- Sama loogika mis FRAC-i puhul – kui kasutame üht gruppi liiga palju → resistentsus.

Meie näidetes:

- **3A** – püretriidid (tsüpermetriin, deltametriin, tau-fluvalinaat, lambda-/gamma-tsühalotriin)
- **4A** – neonikotinoidid (atseetamipriid)
- **28** – antraniilamiidid (tsüantraniliprool, klorantraniliprool)
- **29** – flonikamiid (Teppeki)
- **18B** – asadirahtiin (NeemAzal)
- **11A** – Bacillus thuringiensis (Turex)

Kapsa ja kaalika kahjurite vastu on „põhitöö“ tegelikult 3A, 4A ja 28 peal.

Maasikas – millised haigused ja millega proovime neid ohjata?

Haigused:

- Antraknoos (*Colletotrichum acutatum*)
- Hahkhallitus / Botrytis (*Botrytis cinerea*)
- Jahukaste (*Podosphaera aphanis*)
- Juure ja juurekaela haigused (*Phytophthora*, *Pythium*, *Fusarium*)

Fungitsiidid:

- Switch/Society (9+12), Signum/Cobalt (7+11), SCAB 80 WG (M04), Cidely Top, Amistar, Candit, Topas/Trust
- Eriloaga: TELDOR (17), Luna Sensation (7+11)
- Biopreparaadid:
- Prestop, LALSTOP G46, Prestop Mix, Serenade ASO

Tooteid on nimekirjas palju, aga **istiku-antraknoosi ja juurehaigustele head lahendust pole.**

Maasikas – praktiline skeem (hahkhallitus + antraknoos + jahukaste)

Aeg / BBCH	Toode	Sihtmärk	Märkus / rotatsioon
Enne istutust	Aliette või Prestop/LALSTOP juurele	Juurehaigused, fütoftoroos	Istiku profülaktika, FRAC 4+ Bio
BBCH 20–30– lehtede kasv, varajane kasvufaas	Cidely Top	Antraknoos, jahukaste	Varajane riskipõhine pritsimine, FRAC 3+9
BBCH 51–55- õiepungad nähtavad	Switch/Society	Hahkhallitus + antraknoos	FRAC 9+12
BBCH 55–59- õiepungade avanemine, enne täisõitsemist	Signum/Cobalt või Candit	Hahkhallitus + jahukaste	FRAC 7 + 11 (Signum/Cobalt), FRAC 3 + 11 (Candit) – mitte korduvalt samast grupist!
BBCH 61–65 - õitsemine	Switch/Society	Hahkhallitus + antraknoos	Tagasi 9+12 peale
BBCH 67–69-õitsemise lõpp, viljade algareng	Serenade ASO / Prestop Mix	Hahkhallitus + jahukaste	Bio – ooteaeg puudub, hea hiliseks faasiks
BBCH 71–85- viljade kasv ja valmimine	SCAB 80 WG või Serenade	Antraknoos + Hahkhallitus	SCAB, FRAC M04, pigem mitte väga hilja; bio paindlik

Skeem on loogika näitamiseks – päris elus ei kasutata kõiki variante igal aastal.

Maasika antraknoos – võti on istikus, mitte õitsemisaegses pritsimises

Etapp	Tegevus / vahend	Kommentaar
Istiku tootmine / ost	Tarnija valik, sertifikaadid, visuaalne kontroll	Latentne nakatumine jääb sageli silmale nähtamatuks.
Enne istutust	Aliette leotus, Prestop/LALSTOP leotus / kastmine	Juure ja juurekaelahaiguste profülaktika.
Vahetult pärast istutust	LALSTOP, Prestop tilkkastmises	Noore taime kaitse.
BBCH 13–31	Kahtlaste taimede eemaldamine	Nakatunud taimede varajane hävitamine.
Õitsemise algus (bio)	Prestop Mix tolmeldajatega	Hahkallituse profülaktika.

Haiget istikut ei paranda ükski õitsemisaegne taimekaitse.

Maasikas – skeem olemas, aga kus on augud?

Istik ja emamaterjal:

- Bio + Aliette ei välista istikuga kaasa tulevat antraknoosi.

Varajane antraknoos:

- Cidely Top ja Switch pidurdavad, aga ei tee nakatunud põldu „puhtaks“.

FRAC 7/11 ja 11 koormus:

- Signum, Luna Sensation, Amistar, Candit – kiusatus kasutada „tugevaimat toodet“ tihti.

Vihmane, pikk hooaeg:

- Ooteaeg + ilm = ideaalset skeemi ei saa 1:1 ellu viia.

Mahetootmine:

- Antraknoosile **pole tõhusat pritsimise lahendust** – põhifookus istikul, kohalikul, agrotehnikal.

Vaarika varre-, võrse- ja õiehaiguste kompleks

Haigused:

- Varrepõletik – *Xsenodidymella applanata*
- Võrsepõletik – *Paraconiothyrium fuckelii*
- Antraknoos – *Elsinoë veneta*
- Hahkhallitus – *Botrytis cinerea* / *Botryotinia fuckeliana*

Praktikas:

- Üks pritsimine ei lahenda „ühte haigust“, vaid väikest osa kompleksist.
- **Varre- ja võrsehaigused on probleem ka noortes istandikes, mitte ainult vanades.**

Vaarikas – praktiline skeem haiguskompleksi ohjamiseks

Aeg / faas	Tegevus / toode	Fookus
Hilissügis / varakevad, enne kasvu algust	Lõikus, haigete varte eemaldus, hügieen	Nakkusallika vähendamine.
Varakevad	Prestop/LALSTOP juurele, vask (vajadusel)	Juure ja juurekaela tervis. Varajase nakatumise vähendamine
Võrsete kasv (noored võrsed 10-40 cm)	Luna Experience (eriluba)	Varre- ja võrsepõletik, antraknoos. Varte kaitse varajases kasvuaasis.
Õiepungad nähtavad	Signum/Cobalt või Luna Sensation	Varrehaigused + hahkhallitus õitel. FRAC 7+11- mitte üle koormata.
Õitsemine	Switch/Society või TELDOR või Prestop Mix	Hahkhallitus õitel ja noortel viljadel. Keemiline+ Bio kombinatsioon
Viljade kasv ja valmimine	Rotatsioon: Signum / Luna Sensation / Switch või bio	Hahkhallitus, haavad viljadel ja vartel. FRAC-rotatsioon või bio hilisemaks faasiks.
Kogu hooaeg	Tihedus, toetus, kastmise juhtimine	Mikrokliima, lehtede kuivamine. Otsene mõju haigusriskile.

Kõige olulisem „pritsimine“ on tegelikult hilis sügisene/varakevadine lõikus ja hügieen.

Vaarikas – miks skeem üksi ei päästa?

Varre- ja võrsehaigused on probleem ka noortes istandikes!

- Ei piirdu enam vanade istandikega – viitab istiku kvaliteedile, sordile, agrotehnikale.

FRAC 7/11 koormus:

- Signum, Luna Sensation, Luna Experience – sama FRAC 7+11

Pikad ooteajad-d:

- Luna Experience, ooteaeg 21 p – korje lähedal praktiliselt ei saa kasutada.

Juurekaela tugev kahjustus:

- Kui alumine osa varrest ja juurekael on tugevalt kahjustatud, on see enamasti **istanduse eluea lõpu märk**, mitte pritsimisprobleem.

Mahetootmine:

- Pole ühtegi tugevat „päästvat lahendust“ varre- ja võrsehaigustele – põhirõhk lõikusel, tihedusel, niiskusel.

Peakapsas ja kaalikas – kelle vastu me võitleme?

Mullas ja tõusme faasis:

- Maakirbud (*Phyllotreta* spp.)
- Kapsakärbes (*Delia radicum* – kapsas)
- Kaalikakärbes (*Delia floralis* – kaalikas)

Lehe- ja peafaasis:

- Lehetäid, kapsa-tuhktäi, kapsakarilane, ripslased
- Liblikate ja öölaste vastsed: kapsakoi, kapsaöölane, kapsaliblikad, kapsaleedik
- Porgandi- ja peedikärbes (eriti kaalikapõllul)

Kärbse ja maakirbu kahju tekib väga varajases

kasvufaasis, kus pritsimisvõimalused ja -aknad on kõige nõrgemad.

Milliste IRAC-gruppidega kapsas/kaalikas kaetud on?

IRAC	Meie näited	Põhifookus
3A	Cyperkill, Cythrin, Super Cyper, Decis, Evure/Mavrik, Karate Zeon, Nexide/Vantex	Maakirbud, liblikate vastsed, lehetäid – kontaktne, kiire.
4A	Mospilan/Gazelle/Acetazol, Carnadin Extra	Lehetäid, ripslased, mitmed kärbsed (sh kapsa-/kaalikakärbes etiketil).
28	Benevia, Coragen	Liblikad, öölased, porgandikärbes; osalt ka kapsakärbes.
29	Teppeki	Lehetäid, kasvuhoone karilane.
18B	NeemAzal	Noored vastsed, „kahjurite kompleks“.
11A	Turex (Bt)	Liblikate vastsed (eelkõige noored).

Kõik tõsisemad lahendused on tegelikult 3A, 4A ja 28 – sama loogika hoiab üleval kogu hooaja.

Kus kapsa ja kaalika kahjuritõrjes on päris augud?

Probleem	Etiketid ütlevad...	Põllul tegelikult...
Kapsa-/kaalikakärbse munad ja vastsed taime varajases faasis.	Benevia, Coragen, Karate, Carnadin – „kapsakärbes“ sees	Munad munetakse mullapinnale ja juurekaela lähedusse; vastsed liiguvad mullas – tõrje ei jõua kõigini.
Pikk, jahe tõusmefaas	3A ja 4A korduvalt	Efektive oleks vaid tihe pritsimine, aga ilm, tööoode ja maksimaalsed kasutuskordade piirangud ei luba. Samuti suureneb resistentsusrisk.
Maakirbud	Tugevalt toetume 3A püretroididele	Töötavad vaid siis, kui ajastus ja ilm klappivad; kuiv taim, kahjur väljas.
Liblikate korduvad generatsioonid	28 (Coragen/Benevia) või 11A (Turex)	28 ei saa lõputult korrata; Bt ei tööta suurtele vastsetele ja halva ilma korral.
Mahe või maheda suunas	NeemAzal, Turex, kultuuritehnika	Kärbse ja maakirbu vastu puudub stabiilselt tõhus lahendus NeemAzal on aeglase toimega ja ei pruugi tugeva surve korral piisata. Turex ei aita mardikate vastu. Põhirõhk katteloorigil, külviajal, külvikorral.

Miks ainult „üks uus toode“ probleemi ei lahenda? Bioloogia + ilm + piirangud + resistentsusrisk = → isegi hea toode (3A, 4A, 28) ei anna alati stabiilset tulemust.

Ühine muster: probleem ei ole ainult „põllumehe pritsimises“

Me katame hästi:

- Hahkhallituse maasikal ja vaarikal (kui skeem on varajane ja ilm lubab).
- Liblikate ja öölaste vastsed kapsal/kaalikal (IRAC 28 + Bt).
- Lehetäid, tuhktäi (4A, 29).

Me ei kata hästi:

- Istikuga sisse tulevat antraknoosi (maasikas).
- Vaarika varre- ja võrsehaigusi ka noortes istandikes.
- Vana, tugevalt nakatunud vaarika istandust.
- Kapsa- ja kaalika-kärbse munade ja varajaste vastsete faasi.
- Maakirbude rünnakuid pika jahedusega tõusmefaasis.
- Mahetootmises probleeme kõigis nendes kultuurides.

Sageli ei ole „süüdi“ mitte toode, vaid kombinatsioon: bioloogia + ilm + piirangud + resistentsusrisk.

Kui tavapärased lahendused ei toimi – mida see tegelikult tähendab?

See **ei tähenda**, et põllumees „ei pritsi piisavalt“ või toode oleks halb.

See tähendab, et:

- **haigus/kahjur on vales kohas** (istikus, mullas, vanas istanduses);
- **aeg on vale** (ooteaeg, tööaeg, ilm ei luba);
- **meil on liiga vähe toimemehhanisme** (istiku-, juurekaela-, mulla-, mahe-lahendused).
- Küsimus pole „miks toode ei tööta?“, vaid „**kus ja millal on probleem, mida see toode ei saagi lahendada?**“

Kui tavapärased lahendused ei toimi – mida põllumees saab muuta?

Enne istutamist:

- istiku ja emamaterjali päritolu ja kvaliteet,
- põllu valik (koht, eelviljad, riskikohad),
- istandiku tihedus ja rajamisskeem.

Kasvuaegne agrotehnika:

- lõikus, haigete taimede/võrsete eemaldamine, hügieen,
- niiskuse ja mikrokliima juhtimine (toetus, kastmine, katteloor),
- külvikord ja puhkeperioodid suure haigusurvega põldudel.

Taimekaitse kasutamine:

- FRAC- ja IRAC-rotatsiooni teadlik jälgimine,
- skeemi kohandamine vastavalt ilmastikule, mitte ainult „paberi järgi“,
- keemia kombineerimine bio- ja agrotehniliste võtetega.

Kõike me keemiaga ei lahenda, aga väga palju saame muuta enne, kui pritsimine üldse käiku läheb.

Mida ma selle jutuga tegelikult öelda tahan?

Mis juhtub, kui bioloogia ja regulatsioon liiguvad kiiremini kui vahendite valik.

Nägime, et:

- haiget istikut ei paranda ükski skeem;
- vana ja haigust täis istandust ei tee ühe hooajaga terveks;
- mullas ja juurekaelas olev kahjur/haigus ei hooli ainult lehe kaudu pritsimisest.

Põllumehe roll: parem istiku ja põllu valik, agrotehnika ja hügieen, teadlik FRAC/IRAC-rotatsioon.

Konsulendid ja tootjad: aitavad skeeme kohandada ja uusi lahendusi tuua.

Ametnikud: loovad raami, mis toetab just „aukudega kohtade“ katmist.

Kelle otsused ja kelle vastutus?

Kõige tähtsamad taimekaitseotsused tehakse enne istutamist ja põllu valikut.

- Kes meist täna **päriselt vastutab** nende „aukude“ eest?
- **Kas meil on inimene või meeskond, kelle töö ongi sellega süsteemselt tegeleda?**
- Kui ei ole – kas see peaks olema põllumees üksi või koos konsulentide, tootjate ja ametnikega?

MTÜ Taimetohter

MTÜ Taimetohter tegutseb vabatahtlike ja annetajate toel. Sinu annetus aitab Taimetohri veebilehte töös hoida, infomaterjale koostada ja seeläbi rohkem taimekaitseteadmisi jagada.

Saaja nimi: MTÜ Taimetohter
Swedbank: EE492200221059505856

<https://taimetohter.ee/meist/>

Suur tänu!

 KEVILI
Põllumeeste ühistu

Lisa slaidid

Maasikas – realistlik skeem ilma eriloata (Botrytis + antraknoos + jahukaste) **skeem näitab loogikat ja rotatsiooni, mitte kohustuslikku nimekirja.**

Aeg / BBCH	Toode(d)	Sihtmärk	FRAC / Ooteaeg	Märkused / rotatsioon
Enne istutust / istutamisel	Aliette 0,3% või Prestop / LALSTOP juurele	Juurehaigused, fütoptoroos	Aliette ooteaeg 4 p	Istiku ja juure kaitse, antraknoosi vastu pigem kaudselt (terved taimed)
BBCH 20–30 (varajane kasv, enne õiepungi)	Cidely Top 1,0 l/ha (vajadusel)	Antraknoos, jahukaste, laikpõletik	FRAC 3 + U06, ooteaeg 3 p	Väga hea antraknoosi varajane profülaktika ; kasutada riskipõhiselt
BBCH 51–55 (õiepungad nähtaval)	Switch/Society 1,0 kg/ha	Botrytis + antraknoos	FRAC 9+12, ooteaeg 3 p	Esimene tugev tõrje enne õitsemise tippu; Fookus: nii Botrytis'e kui antraknoosi vastu
BBCH 55–59 (õitsemise algus)	Signum/Cobalt 1,8 kg/ha	Botrytis + jahukaste	FRAC 7+11, ooteaeg 3 p	Jätkab kaitset, toob sisse FRAC 7+11; 1. kord 7/11 kasutus
BBCH 61–65 (täisõitsemine)	Switch/Society 1,0 kg/ha	Botrytis + antraknoos	FRAC 9+12, ooteaeg 3 p	Rotatsioon tagasi 9/12 peale ; väldid 11-grupi ülekasutust
BBCH 67–69 (õitsemise lõpp)	Serenade ASO 8 l/ha või Prestop Mix (mesilaste kaudu)	Botrytis + jahukaste lisakaitse	Bio, ooteaeg —	Hea vahe, kui ilm on ebasoodne pritsimiseks / FRACi koormus juba suur
BBCH 71–79 (viljade kasv)	SCAB 80 WG 1,9 kg/ha (kui antraknoosirisk kõrge) või Serenade ASO	Antraknoos + Botrytis (SCAB), lisaks bio	FRAC M04, ooteaeg 14 p (SCAB)	SCAB mitte liiga hilja – pikk ooteaeg; bio paindlikum
BBCH 81–85 (korje eel)	Switch/Society 1,0 kg/ha või Serenade ASO	Botrytis + antraknoos (Switch)	FRAC 9+12, ooteaeg 3 p; bio, ooteaeg —	Korjeeelne kaitse; kui ooteaja tõttu ajastus pingeline, kasuta Serenade'i

Maasikas – skeem eriloaga (TELDOR, Luna Sensation)

skeem näitab loogikat ja rotatsiooni, mitte kohustuslikku nimekirja.

Aeg / BBCH	Toode(d)	Sihtmärk	FRAC / Ooteaeg	Märkused / rotatsioon
Enne istutust / istutamisel	Aliette või Prestop/LALSTOP juurele	Juurehaigused, fütopteroos	Aliette ooteaeg 4 p	Sama ennetusloogika – istik on enne põldu terve
BBCH 20–30 (varajane kasv)	Cidely Top 1,0 l/ha (riskipõhiselt)	Antraknoos, jahukaste, laikpõletik	FRAC 3 + U06, ooteaeg 3 p	Varajane varre/lehe kaitse – eriti kui eelnevalt on olnud antraknoosi probleeme
BBCH 55–59 (õitsemise algus)	Luna Sensation 0,5 l/ha	Jahukaste, Botrytis, antraknoos	FRAC 7+11, ooteaeg 3 p	Väga tugev esimene kaitse; 7/11 esimene kasutus (arvesta Signumiga hiljem)
BBCH 61–65 (täisõitsemine)	Switch/Society 1,0 kg/ha	Botrytis + antraknoos	FRAC 9+12, ooteaeg 3 p	Rotatsioon teise mehhanismiga (9/12), hoiab 7/11 koormust kontrolli all
BBCH 67–69 (õitsemise lõpp)	TELDOR 1,5 l/ha	Botrytis	FRAC 17, ooteaeg 3 p	Väga hea rotatsioonipartner 7/11 ja 9/12 vahel; ei kata antraknoosi, aga hoiab Botrytist
BBCH 71–79 (vilja kasv)	SCAB 80 WG 1,9 kg/ha (vajadusel) või Serenade ASO	Antraknoos + Botrytis (SCAB), lisaks bio	FRAC M04, ooteaeg 14 p (SCAB)	Pikk ooteaeg – planeeri aegsasti; muidu kasuta Serenade'i tihedamini
BBCH 81–85 (korje eel)	Switch/Society 1,0 kg/ha või Serenade ASO	Botrytis + antraknoos (Switch)	FRAC 9+12, ooteaeg 3 p; bio, ooteaeg —	Lõppfaasi kaitse; valik sõltub ooteajast ja jääkide murest

Signumit siia skeemi EI pane, et mitte ületada FRAC 7/11 kogupiiri (koos Luna Sensationiga).